

obrátene mnohých ľudí k Bohu. Je lepšie oslobodiť sa z pút hriechu, ako oslobodzovať otrokov z ich poddanstva“ (s 188-189).

Kniha je skutočne pútavým rozprávaním. Je to mimoriadne poučná kniha napriek niektorým negatívam, ktoré sú tu prítomné v českom preklade, či vsuvkami prekladateľa (avšak chvála Bohu, že tento nám jazykovo blízky preklad vyšiel).

Nakoniec dodajme zaujímavosť, že knižka sa člení na sedem rozprávání, ako keby nám autor chcel pripomenúť, koľko (dní) Boh tvoril.

Mgr. Viliam Komora

Jubileum

Bohom požehnané životné jubileum

S vďakou Bohu oslávil náš spoluoltárny brat, duchovný a spolupracovník **Mgr. Štefan ŠAK, PhD., svoje 40. narodeniny**. Jubilant sa narodil 17. decembra 1964 v Humennom. Základnú školu navštevoval v Humennom. Po jej ukončení v roku 1979 nastúpil na Stredné odborné učilište chemické v Humennom. Po jeho ukončení v roku 1982 sa zamestnal v n. p. Chemlon Humenné, kde bol zamestnaný do roku 1984. Popri zamestnaní navštevoval večernú školu pre pracujúcich, po ukončení ktorej získal maturitné vysvedčenie.

V roku 1984 bol prijatý na Pravoslávnu teologickú fakultu v Prešove. Štúdium na tejto vysokej škole ukončil v roku 1988. Počas tohto štúdia v rokoch 1984-1988 bol pri zrode mládežníckej organizácie Bratstva pravoslávnej mládeže, kde sa stal aj prvým viceprezidentom. Táto sa stala členom celosvetovej organizácie pravoslávnej mládeže SYNDESMOS. Vo funkcii viceprezidenta pokračoval i po svojom návrate z prezenčnej vojenskej služby, na ktorú nastúpil v roku 1988 a vykonával ju do roku 1990.

V rokoch 1990/91 bol riaditeľom Seminára PBF UPJŠ v Prešove. V rokoch 1991/92 úspešne ukončil jazykovú prípravu z gréckeho jazyka na škole novogréckeho jazyka Filozofickej fakulty Aristotelovej univerzity v Tesalonikách, Grécko. V rokoch 1992-1994 ukončil dva roky magisterského štúdia na Pravoslávnej teologickej fakulte Aristotelovej univerzity v Tesalonikách, Grécko.

Dňa 30. 7. 1994 prijal svätú tajinu manželstva. V roku 1994 sa stal asistentom na PBF v Prešove na Katedre praktického bohoslovía. 14. 10. 1995 bol vysvätený na diakona a 15. 02. 1996 prijal chirotoniu na kňaza z rúk ThDr. Nikolaja, arcibiskupa prešovského a Slovenska. 1. 3. 1996 bol ustanovený na farnosť Lomné v okrese Stropkov, kde pôsobil do roku 2002. V súčasnosti pôsobí ako správca Pravoslávnej cirkevnej obce v Krompachoch, kde sa podujal na bohumilé dielo, stavbu no-

vého chrámu. Na cirkevnej obci vyvíja mnohé aktivity, ktoré určite mnohí z nás postrehli na stránkach nášho časopisu, či už vo vydavateľskej činnosti alebo v aktivitách s mládežou a veriacimi. Vyvíja enormné úsilie a snahu o obnovu a zviditeľnenie Pravoslávnia na Spiši.

Na Úrade Metropolitnej rady PC na Slovensku zastáva funkciu tajomníka zahraničného odboru.

Nášmu jubilantovi želáme veľa Božej blahodate, duchovných a telesných síl pri naplňaní poslania duchovného pastiera. Nech dobrotvivý Boh žehná jemu, ako aj jeho telesnej a duchovnej rodine.

Na mnohaja i blahaja lita!

*redakcia a spolupracovníci
ÚMR PC na Slovensku*

Blahoželáme k šesťdesiatke

V týchto dňoch sa významného životného jubilea **60 rokov života** dožíva náš spoluoltárny brat, duchovný a spolupracovník **prof. prof. ThDr. Milan GERKA, CSc.**, ktorý sa narodil 6. januára 1945 v Ortufovej, okr. Bardejov. Základnú školu ukončil v Bardejove, strednú v Prešove. Pravoslávnu bohosloveckú fakultu v Prešove ukončil r. 1965. V rokoch 1965-68 študoval ako aspirant na Leningradskej duchovnej akadémii, po absolvovaní ktorej získal kandidatúru.

Od roku 1968 pôsobil ako kantor pri Pravoslávnom katedrálom chráme v Prešove (1968-69), ako ekonóm Úradu eparchiálnej rady Pravoslávnej cirkvi v Prešove a zároveň aj lektor na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte v Prešove (1969-71. V školskom roku 1971-72 nastúpil ako odborný asistent na Katedru biblických náuk uvedenej fakulty. V roku 1971 bol vysvätený na diakona a v roku 1972 na kňaza. V tom istom roku popri pedagogickej činnosti na fakulte je ustanovený aj ako správca Pravoslávnej cirkevnej obce v Závadke, okr. Spišská Nová Ves. Za jeho pôsobenia bol postavený aj nový chrám. Na tejto cirkevnej obci pôsobí dodnes.

Od roku 1983 zároveň vykonával funkciu knihovníka fakulty. V roku 1977 bol ustanovený do funkcie vedúceho Katedry základného bohoslovía a filozofie, r. 1978 sa stal docentom, r. 1981 protojerejom, r. 1982 doktorom teológie a v roku 1983 profesorom Pravoslávnej bohosloveckej fakulty v Prešove.

Zúčastňuje sa na mnohých domácich i medzinárodných ekumenických aktivitách, usporiadaných najmä Svetovou radou cirkví, Konferenciou európskych cirkví a Ekumenickou radou cirkví, ako aj miestnymi pravoslávnyimi cirkvami.

V rokoch 1992-1998 bol členom Ústredného výboru Svetovej rady cirkví v Ženeve. V rokoch 1978-1994 bol dekanom Pravoslávnej bohosloveckej fakulty v Prešove, kde v zložitej situácii úspešne riešil otázky vstupu fakulty do UPJŠ v Košiciach a presťahovanie fakulty zo starých do nových priestorov. V rokoch 1994-2000 bol striedavo členom Akademických senátov fakulty a univerzity - UPJŠ a PU.

Od roku 1994 bol kancelárom Úradu Metropolitnej rady Pravoslávnej cirkvi na Slovensku. Pracuje v oblasti sociálnej práce, je riaditeľom Filantropie a garantom študijného odboru Sociálna práca, členom Spoločnej odborovej komisie pre doktorandské štúdium, členom Vedeckých rád PU, PBF PU a FF PU, členom Rady VŠ, členom pracovnej skupiny Akreditačnej komisie, spoluriešiteľom grantových projektov a členom pre-

kladateľskej komisie Slovenskej blickej spoločnosti.

Publikuje v cirkevnej tlači, väčšinou v oblasti Starého Zákona, cirkevných dejín, kultúrneho dedičstva nášho národa a sociálnej práce. Najznámejšie diela sú učebnice z oblasti Starého Zákona. Niekoľko rokov bol redaktorom Pravoslávneho kalendára.

V súčasnosti zastáva funkciu tajomníka Posvätnéj Synody Pravoslávnej cirkvi v Českých krajinách a na Slovensku na Úrade Metropolitnej rady PC na Slovensku.

Pri tejto príležitosti nášmu jubilantovi ďakujeme za jeho obetavú a horlivú prácu v Cirkvi a želáme jemu i jeho blízkym do ďalších dní života Božie požehnanie, veľa duchovných a telesných síl, zdravia, lásky a pokoja. Nech milostivý Hospodin vedie jeho kroky k spáse tak jeho ako aj jemu zvereneho stáda.

Na mnohaja i blahaja lita!

*redakcia a spolupracovníci
ÚMR PC na Slovensku*

K 90-tinám kňaza

Dňa 21. 10. 2004 uplynulo **90 rokov** od narodenia **prot. Mgr. Michala CAHAJLU**. Náš jubilant je rodákom z **Vyšného Orlika**. Základnú školu ukončil v rodnej obci, kde prežil svoje detstvo aj mladé roky. Jeho rodičia vychovali spolu deväť detí v pravoslávnom duchu, petože vo V. Orlíku misijne pôsobili ladomirskí mnísi, ktorý utekali pred bezbožným komunistickým režimom. Rozhodnutie stať sa pravoslávny m kňazom pramenilo z hĺbky jeho citlivej duše, v čom ho utvrdzovali aj rodičia. Po úspešnom ukončení Pravoslávnej bohosloveckej fakulty bol v roku 1952 rukopoložený na kňaza. Chirotonizoval ho vladyka Alexij. Vysvätený mladý kňaz bol ustanovený na prvú farnosť Hradisko spolu s cirkevnou obcou Geralt. Neskôr bol preložený na farnosť Mikulášová; tu patrili aj cirkevné obce Varadka a Dubová. Po 15-tich rokoch svojej dušpastierskej činnosti bol z tejto farnosti preložený na inú farnosť Driečna vo Svidníckom arcidekanáte, kde ako kňaz pôsobil ďalších desať rokov.

Náš jubilant bol vyznamenaný mnohými cirkevnými vyznamenaniami: právom nosenia nabeledernika, zlatého kríža, kríža s ozdobami a hodnosťou protojereja. Pri príležitosti 60. výročia SNP ústredná rada Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov udelila nášmu jubilantovi pamätnú medailu za zásluhy v boji proti fašizmu, za slobodu a demokraciu.

Spolu s manželkou Máriou, rodenou Bačovou, vychovali tri deti a dali im vysokoškolské vzdelanie. Za všetko, čo v živote prežil, za chvíle príjemné aj zložené, vďačí Hospodinovi, za to, že mu vždy ukázal tú správnu cestu, kráčajúc posilňovaný Svätým Duchom.

Roky dôchodku prežíva v Bardejove obklopený láskou svojich blízkych detí, vnúčat a pravnučat.

Náš drahý jubilant a milovaný v Christu, otec duchovný! Prijmite od nás, veriacich Vyšnoorličanov a tiež od celej rodiny Cahajlových a Želizňákových, blahoželanie s prianím ešte veľa duchovných a telesných síl, zdravia, pohody, všetkého toho, čo je potrebné pre osobnú spásu a premnoho milosti Svätého Ducha.

Prot. Marián, cirkevná rada a veriaci obce Vyšný Orlík

Požehnané životné jubileum

Dňa 16. decembra 2004 sa dožíva krásnych, Bohom požehnaných **70 rokov života** sestra **Anna VAEOVÁ, rod. Džoganová z Byšty**. Sestra Anna je vernou a oddanou služobníčkou pravoslávnej Cirkvi. Od svojej mladosti miluje sv. chrám ako aj pravoslávnu bohoslužbu, čo už neraz dokázala svojou snahou i štedrosťou. Interiér chrámu je skrásnený mnohými sakrálnymi darmi, ktoré do chrámu darovala práve naša jubilantka. O sestre Anne môžeme smelo povedať, že chrám Boží jej od detstva prirástol k srdcu a svoju lásku k nemu i modlitbe prechováva dodnes, o čom svedčí jej pravidelná starostlivosť o náš svätý chrám.

Za jej lásku a obetavosť sa jej chuť poďakovať dcéra Magdaléna s rodinou a nevesta

Darina s rodinou. Aj touto cestou želáme našej jubilatke do ďalších rokov života veľa zdravia, spokojnosti a Božieho požehnania, nech ju milostivý Hospodin chráni od všetkého zlého v pevnom zdraví, radosť a vytrvalosť vo viere a v službe svätej pravoslávnej Cirkvi.

Na mnohaja i blahaja lita!

Vasil Bardzák, správca cirkevnej obce a veriaci

Jubileum

Blahoželanie

Dňa 16. januára 2005 sestra v Christu **Anna MURCKOVÁ z Hajtovky** vzdáva v Božom chráme vďaka Hospodu Bohu za požehnaných **85 rokov** svojho života. Modlitby a duchovné piesne, napr. „*Blahodarium Hospoda*“ zneli preto na perách duchovného a veriacich v tento deň silnejšie ako inokedy.

Na večnosť vypravadila svojho milovaného manžela, syna i brata a ostala v Hajtovke ako jediná verná a oddaná duša svätému pravoslávniu. Dodnes sa aktívne zúčastňuje svätých bohoslužieb i svätých tajín v údolskom chráme. Duchovne sa zdokonaľuje a zaujíma sa o dianie v Cirkvi aj prostredníctvom nášho časopisu Odkaz sv. Cyrila a Metoda, ktorý odoberá už dlhé roky. Jej dobrota a láska nepozná hraníc. Nielenže pravidelne prispieva svojou finančnou „*leptou*“, či olejom pre chrám v Údole, ale kúpila aj červené bohoslužobné rúcho, kropiteľničku a ďalšie sakrálné predmety.

Sestra Anna verí v Boha, skutkami svoju vieru dokazuje a modlí sa nielen sama za seba a svojich blízkych, ale o modlitby prosí aj nás členov Cirkvi. Všetci jej blahoželáme

a svojimi modlitbami prosíme mnoho Božej milosti, zdravia, radosť a Božej prítomnosti na každom jej kroku.

Duchovnej ovečke sestry Anne mnohaja i blahaja lita!

jerej Nikolaj LAKATA s rodinou a veriacimi v Údole

Spomíname

Posmrtná spomienka

„So svjatymi upokoj Christe, dušu raby Tvojeja“

V nedeľu dňa 21. novembra 2004 v skorých ranných hodinách nečakane odovzdala dušu Hospodinovi naša sestra **Helena RIŠKOVÁ, rodená Pajkošová**.

Zosnulá Helena sa narodila 27. 7. 1928 vo Vápeníku, okr. Svidník. Bola to osoba veľmi pobožná, skromná, rada navštevovala Boží chrám. Bol dobrou manželkou a matkou, milou a štedrou babkou. Spoločne s manželom Jánom vychovali tri deti, dcéru Máriu a synov Jána a Jozefa. Štedro prispievala na chrám finančnými darmi a rada ho ozdobovala. Za veľkého počtu smútiacich pohreb vykonali d. o. Mgr. Ján Pajkoš zo Svidníka, ktorý predniesol smútočnú kázeň. Správca cirkevnej obce prot. Mgr. Ján Sivík sa so zosnulou rozlúčil v mene celej rodiny a prítomných veriacich. Nech Hospodin Boh, Spasiteľ! Isus Christos jej bude dobrým a láskavým sudcom, nech jej dušu upokojí tam, kde odpočívajú duše spravodlivých.

vajú duše spravodlivých.

Vičnaja jej pamjať!

Smútiaci manžel, deti, veriaci a správca PCO vo Vápeníku

Nekrológ

JK

Plaču i rydaju, jehda pomyšľaju smert' i viždu vo hrobi ležaščuju, po obrazu Božiju sozdannuju našu krasotu bezobraznu i bezslavnu, i neimuščuju vida ni dobroty: O čudese! Kako sije byst' tajinstvo? Kako predachomsja tľiniju? Kako soprjahochomsja smerti?

V závere minulého roku, 31. decembra 2004, sme sa rozlúčili so zomrelým otcom, starým otcom, bratom, duchovným otcom v dôchodku, **mitr. prot. Jánom TUTKOM**.

Nebohý prot. Ján sa narodil pravoslávnyim rodičom 18. mája 1915 v Becherove, okres Bardejov. Dňa 21. 2. 1935 sa oženil s Annou Plevkovou, s ktorou spolu vychovali štyri deti.

Po ukončení Pravoslávneho duchovného seminára v Prešove bol dňa 7. 7. 1950 v Prešove, v chráme sv. Alexandra Nevského, preosvieteným vladykom Alexejom vysvätený na diakona a 12. 7. v tom istom roku na jereja (kňaza).

Jeho prvou farnosťou bola Vydraň, okr. Medzilaborce, kde pôsobil len krátko, lebo už v roku 1951 bol preložený do michalovskej eparchie a ustanovený na farnosť Zemplínsky Svätý Kríž, okr. Sečovce. V roku 1955 bol ustanovený na farnosť Choňkovce, okr. Sobrance. V roku 1960 bol uvoľnený z michalovskej eparchie pre potreby prešovskej eparchie a ustanovený na farnosť Humenský Rokytov, okr. Humenné. Ďalším pôsobiskom bola od roku 1968 farnosť v obci Livov, okr. Bardejov, v 1970 roku bol poverený administráciou farnosti Breznička, okr. Svidník s jej filiálkami, v 1971 roku bol ustanovený na farnosť Jakubany, okr. Stará Ľubovňa a poslednou farnosťou bol od roku 1975 Údol, okr. Stará Ľubovňa. V roku 1984 odišiel prot. Ján do dôchodku, ale zostal aj naďalej obsluhovať Údol až do roku 1990, keď ukončil svoju jerejskú činnosť z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu.

V duchovskej službe pracoval nebohý prot. Ján 40 rokov. Počas toho obdobia pre-žíval mnohé ťažké roky, ale aj roky plodnej práce vo Vinici Christovej, za ktorú bol postupne ocenený právom nosenia nabeđenika pri bohoslužbení, právom nosenia kamelavky, právom nosenia náprsného kríža, titulom protojerej, právom nosenia zlatého kríža s ozdobami, a nakoniec právom nosenia mitry.

Posledné roky, sužované chorobami, prežil prot. Ján Tutko vo svojej rodnej obci až do dňa 29. decembra 2004, keď smrť ukončila jeho pozemskú púť. Mitr. prot. Ján Tutko odovzdal svoju nesmrteľnú dušu Stvoriteľovi v 89. roku svojho pozemského života.

Pohrebný obrad bol vykonaný v chráme Záštity Presvätej Bohorodičky v Becherove riaditeľom Úradu Prešovskej pravoslávnej eparchie prot.

doc. A. Capom, CSc. so spolulúžiacimi kňazmi z prešovskej eparchie. Smútočnú kázeň predniesol jerej prof. J. Zozulák, PhD., nekrológ prečítal jerej Mgr. J. Kuzan, vďaka za výchovu v mene rodiny pozostalých vyjadril jerej Mgr. M. Župina, PhD.

Vyprosme vo svojich modlitbách Christa, aby „so svjatymi upokojil dušu novopredstavlenneho raba Svojeho svaščennoprotojereja Joana, idiže nist' bol'izň, ni pečal, ni vozdychanije, no žizň bezkonečnaja. Amiň.“

Blažennyj pokoj i vičnaja jemu pamjat'!